

Praktiska Sverige AB

Org.nr. 556257-5786

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn vid Praktiska Kungsbacka i Kungsbacka
kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att senast den **15 augusti 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan är strukturerad och utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6 § skollagen; Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14); 4 kap. 1 § gymnasieförordningen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Åtgärder

- Se till att undervisningen utgår ifrån och omfattar examensmålen i alla de kurser, inklusive de gymnasiegemensamma, som ingår i elevens utbildning.
- Se till att undervisningen utgår från ämnesplanerna. I detta ingår att se till att eleverna, i samtliga kurser, ges undervisning i alla de moment som kurserna innehåller.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. I detta ingår att alla lärare ska anmäla till rektor när de extra anpassningar som läraren satt in inte bedöms vara tillräckliga för att eleverna ska nå kunskapskraven.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. (16 kap. 3 § skollagen; 4 kap. 7 och 23 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Se till att eleverna på yrkesprogram ges en reell möjlighet att, inom ramen för sin utbildning, läsa de kurser som krävs för att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 15 kap. 20 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)
- Betyg beslutas av legitimerade lärare som bedriver undervisningen och sätts i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen; 15 kap. 22-25 §§ skollagen; 8 kap. 1c och 2 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Se till att eleverna löpande informeras om sin kunskapsutveckling under pågående kurser.
- Se till att betyg sätts i enlighet med författningarnas krav. I detta ingår att den eller de som beslutar om ett betyg ska förse uppgiften med egenhändig signatur och datera uppgiften i betygskatalogen. I detta ingår även att om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå och rättelser och ändringar ska dateras och signeras i betygskatalogen. I detta ingår dessutom att det av betygskatalogen ska framgå om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att eleverna utbildningen är utformad så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Skolenheten har tillgång till och använder ändamålsenlig utrustning, lokaler och digitala verktyg. (2 kap. 35 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I detta ingår att samtliga de kompetenser som enligt skollagen ska ingå i elevhälsan, ska arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande utifrån de behov som finns på Praktiska Kungsbacka.
- Se till att skolbiblioteket används i undervisningen för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. I detta ingår att se till att det utbud av bland annat böcker och tidningar, som finns i skolbiblioteket är anpassat till elevernas intressen och programval.
- Se till att det på skolan, eller inom ramen för APL, finns tillgång till en ändamålsenlig anläggningsyta så att eleverna ges möjlighet att genomföra samtliga moment inom kurserna bygg- och anläggning 1 och 2.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Praktiska Kungsbacka har flera brister. Utredningen visar att undervisningen i alla ämnen inte omfattar examensmålen för respektive nationellt program och att det finns yrkesämnen där kurserna inte behandlar hela det innehåll som anges i ämnesplanerna. Det framgår också av utredningen att eleverna inte ges en reell möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Utredningen visar också att eleverna inte fortlöpande informeras om sin kunskapsutveckling och att beslut om betyg inte skett i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer vidare att rektorn inte säkerställt att elever med ett eventuellt behov av särskilt stöd utreds. Rektorn har inte heller vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en trygg lärmiljö på skolan.

Skolinspektionen bedömer slutligen att Praktiska Kungsbacka inom flera områden inte uppfyller de grundläggande förutsättningar som krävs för att gynna elevernas lärande och trygghet. Utredningen visar att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande, att skolbiblioteket inte används i undervisningen och det för några yrkeskurser saknas tillgång till den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Undervisningen i de gymnasiegemensamma ämnena utgår inte från examensmålen

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i de gymnasiegemensamma ämnena vid Praktiska Kungsbacka inte utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program. Utredningen visar att innehållet i undervisningen i de gymnasiegemensamma inte kopplas till de olika programmens examensmål.

Rättslig reglering

Enlig skollagen ska det för varje nationellt program finnas examensmål som innehåller mål för programmet. Enligt gymnasieförordningen består ett nationellt program inom gymnasieskolan bland annat av gymnasiegemensamma ämnen, programgemensamma ämnen, programfördjupning och kurser inom det individuella valet. Av förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program framgår att för gymnasieskolans nationella program ska de examensmål gälla som framgår av bilagan till denna förordning. Dessa mål gäller utöver de gemensamma kunskapsmål för gymnasieskolans nationella program som anges i förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan. Enligt läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) ska läraren organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Skolinspektionens utredning

I intervju uppger både elever och lärare att undervisningen i de gymnasiegemensamma ämnena inte utgår från examensmålen för respektive program. Eleverna från samtliga skolans program läser de gymnasiegemensamma ämnena tillsammans i två grupper. I de gymnasiegemensamma ämnena är undervisningen och uppgifterna desamma för alla elever oavsett vilket program de studerar, uppger både elever och lärare i intervju. Elever säger att det i de gymnasiegemensamma ämnena inte märks vilket program de studerar eftersom dessa lärare inte pratar om, eller ger eleverna uppgifter som är kopplade till de olika programmen. Vidare uppger elever att de känner till sina examensmål eftersom yrkeslärarna pratar om dem och säger att dessa lärares undervisning utgår från examensmålen för respektive program. Enligt lärare i de gymnasiegemensamma ämnena försvåras möjligheten planera och genomföra undervisningen utifrån examensmålen av att de har begränsat möjlighet till att

samverka med yrkeslärare eftersom vissa lärare har en begränsad anställningsgrad på skolan och bara är på skolan vissa dagar i veckan.

Rektorn säger i intervju att lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena inte arbetar med elevernas respektive examensmål i undervisningen, men att det är ett utvecklingsområde. Rektorn uppger att lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena tycker att det är svårt att konkretisera och bryta ner examensmålen. Rektorn uppger vidare att lärare i yrkesämnen arbetar med elevernas examensmål i undervisningen.

Undervisningen utgår inte från ämnesplanerna

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Praktiska Kungsbacka inte utgår från ämnesplanerna i samtliga kurser. Utredningen visar att undervisningen inte utgår från ämnesplanerna i alla yrkeskurser eftersom eleverna i vissa kurser, varken på skolan eller på APL, ges undervisning i alla moment som kurserna innehåller. Trots att eleverna inte getts någon undervisning i alla de moment som kurserna innehåller har elever blivit betygsatta på dessa kurser.

Rättslig reglering

Enligt ämnesplan för bygg- och anläggning ska undervisningen i ämnet bygg och anläggning syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om yrken inom anläggning, husbyggnad, måleri och plåtslageri samt om olika specialyrken. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla grundläggande färdigheter i anläggning, husbyggnad, måleri och plåtslageri samt förståelse av arbetet inom bygg- och anläggningsbranschen.

Skolinspektionens utredning

I intervju säger elever att de inte fått arbeta med anläggningsarbete varken på skolan eller under APL i kurserna bygg- och anläggning 1 och 2. Vidare uppger elever att de blivit betygsatta med godkänt betyg i dessa kurser trots att de inte fått någon undervisning i praktisk anläggning.

Lärare uppger i intervju skolan saknar en plats där eleverna kan träna på anläggning inom kurserna bygg- och anläggning 1 och 2. Lärare uppger att det inte finns någon plats på skolan för att genomföra dessa obligatoriska moment i kurserna. Vidare uppger lärare att skolan inte har tillgång till någon APL-plats där samtliga elever kan träna på anläggning på ett sådant sätt som täcker alla obligatoriska moment i kurserna bygg- och anläggning 1 och 2.

Rektorn säger i intervju att det, varken på skolan eller på APL-platser, finns någon anläggningsyta där eleverna ges möjlighet att genomföra alla moment i kurserna bygg- och anläggning 1 och 2. Vidare berättar rektorn att läraren i aktuella kurser vill använda marken utanför skolbyggnaden till anläggningsarbeten men att skolan inte har fått detta förslag godkänt av fastighetsägaren. Rektorn uppger att hen inte känner till att elever under föregående termin blivit betygsatta med godkänt betyg i de två

aktuella kurserna trots att eleverna inte genomfört anläggningsmoment varken i skolan eller under APL. Rektorn förklarar detta med att hen nyligen tillträtt sin tjänst.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kungsbacka inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte säkerställt att alla elevers behov av särskilt stöd vid Praktiska Kungsbacka utreds. Utredningen visar att alla lärare inte anmäler till rektorn när de extra anpassningar som läraren satt in inte bedöms vara tillräckliga för att eleven ska nå kunskapskraven. Samtliga elever som kan vara i behov av särskilt stöd anmäls därför inte till rektorn. Även om rektorn uppger att lärare ska känna till rutinen att anmäla elevers behov av särskilt stöd visar utredningen att såväl lärare som personal i elevhälsa säger att all personal inte följer denna rutin. Eftersom alla lärare inte känner till att de ska anmäla elevers eventuella behov av särskilt stöd till rektorn kan rektorn inte säkerställa att alla elever, vars behov av särskilt stöd behöver utredas, faktiskt utreds.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller som det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Skolinspektionens utredning

I intervju uppger lärare att inte alla lärare känner till att de ska anmäla till rektorn om elever riskerar att inte nå kunskapskraven trots de extra anpassningar som läraren satt in.

Elevhälsans personal säger i intervju att de inte tror att alla lärare känner till att lärare ska anmäla till rektorn när de extra anpassningarna som satts in inte är tillräckliga för att eleverna ska nå kunskapskraven. Rutinen ska implementeras säger elevhälsan. Elevhälsan säger att det nog finns lärare som inte anmäler till rektorn när de bedömer att de extra anpassningarna inte är tillräckliga.

I intervju uppger rektorn att lärarna ska känna till att de ska anmäla till rektorn när elever riskerar att inte nå kunskapskraven. Rektorn säger att lärarna har informerats om denna rutin.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kungsbacka inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristen.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att elever vid Praktiska Kungsbacka inte ges en reell möjlighet att studera kurser som ger grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Utredningen visar att det finns schemakrockar för de elever som önskar läsa kurser som ger grundläggande behörighet eftersom undervisningen i dessa kurser sker på samma tid som eleverna enligt schemat är utlagda på APL.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att gymnasieskolans yrkesprogram ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning. Alla elever på yrkesprogram ska inom ramen för sin gymnasieutbildning ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. Enligt gymnasieförordningen har elever inom ramen för individuellt val rätt att läsa de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå om elever går ett yrkesprogram. Vidare framgår det av gymnasieförordningen att en elev på ett yrkesprogram i gymnasieskolan utan särskilt beslut har rätt att som utökat program läsa de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå.

Skolinspektionens utredning

I intervju uppger lärlingselever som studerar kurser som ger grundläggande behörighet till högskolan att om de ska kunna gå på lektionerna i dessa kurser måste de välja bort sitt arbetsplatsförlagda lärande. Detta eftersom lektionerna i ämnena är planerade i schemat samtidigt som eleverna har APL. Dessa elever uppger att de ges en dag mindre APL i veckan än övriga elever. Elever säger att de fått mindre APL under hela innevarande termin på grund av att de behövt välja bort APL för att kunna vara på lektioner i de kurser som ger grundläggande behörighet till högskolan.

Lärare uppger i intervju att elever som studerar kurser som ger grundläggande behörighet till högskolan måste komma in till skolan på de tider som eleven egentligen skulle haft APL. Elever som läser en lärlingsutbildning måste välja mellan APL eller lektionerna i kurserna som ger grundläggande behörighet eftersom det krockar i schemat, säger lärare. Vidare berättar lärare att dessa elever får en dag APL mindre än övriga elever i år 3. Lärare säger att elever som studerar kurser som ger grundläggande behörighet till högskolan får mindre APL än vad de borde ha.

Rektorn säger i intervju att elever som studerar kurser som ger grundläggande behörighet till högskolan måste välja bort delar av sin APL-tid eftersom lektionerna i dessa kurser krockar med APL i schemat.

Huvudmannen har i skrivelse, som inkommit till Skolinspektionen den 21 december 2018, lämnat synpunkter på kommunicerat protokoll. Huvudmannen uppger, genom rektorn, att det finns två olika vägar för en elev att läsa in grundläggande behörighet. Utökat studieprogram innebär att eleven får tid till att läsa fler kurser men om eleven väljer att läsa in behörigheten inom ramen för 2500 poäng kommer det att uppstå schemakrockar och av den anledningen väljs fördjupningskurser bort.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kungsbacka inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristen.

Bedömning och betygssättning

Elever informeras inte om sin kunskapsutveckling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever vid Praktiska Kungsbacka inte fortlöpande informeras om sin kunskapsutveckling. Utredningen visar att alla lärare inte fortlöpande informerar eleverna om deras kunskapsutveckling under pågående kurser.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare ska informeras om elevens utveckling. Av läroplan för gymnasieskolan framgår att läraren fortlöpande ska ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna.

Skolinspektionens utredning

Flera elever uppger i intervju att deras betyg kommer som en överraskning för dem. Några elever uppger att lärare inte informerar om hur eleverna ligger till betygmässigt i sina kurser utan att eleverna måste fråga lärarna om detta. Ett antal elever uppger att lärare i de gymnasiegemensamma ämnena berättar för dem hur det går i deras kurser medan yrkeslärare inte alltid informerar eleverna om deras kunskapsutveckling. En elev säger att hen inte har någon aning om vilket betyg hen uppnår i några ämnen eftersom lärarna inte berättar det för eleven. Vidare säger flera elever att många lärare inte dokumenterar hur det går för eleverna och att de därför inte kan veta hur de lyckats med sina kurser. En elev säger att betygen kom som en chock för hen och att eleven fick ett annat betyg än eleven först trott. Elever som läser yrkesintroduktionsprogram uppger att de inte vet hur de ligger till kunskapsmässigt i de ämnen som de saknar godkänt betyg i från grundskolan.

Några lärare säger att de inte dokumenterar elevernas kunskapsutveckling i skolans digitala system medan andra lärare uppger att de gör det. Några av de intervjuade lärarna uppger att de pratar med eleverna om deras utveckling.

Skolinspektionen tar vid tillsynsbesöket del av ett antal elevvyer i skolans digitala system för dokumentation. Av dessa framgår att det finns dokumentation från en av elevernas lärare i pågående kurs gällande elevens kunskapsutveckling. Dokumentation gällande elevernas kunskapsutveckling i övriga pågående kurser saknas.

Rektorn säger i intervju att hen inte visste att alla lärare inte dokumenterar hur eleverna ligger till. När rektorn ges möjlighet att bemöta elevernas utsaga om att alla lärare inte informerar om hur eleverna ligger till i olika ämnen, svarar rektorn att hen hoppas att det är bättre nu och att det ska finns dokumentation om elevens kunskapsutveckling i alla kurser i skolans digitala system.

Huvudmannen har i skrivelse, som inkommit till Skolinspektionen den 21 december 2018, lämnat synpunkter på kommunicerat protokoll. Huvudmannen uppger, genom rektorn, att lärarna fyller i kursmatriser i skolans digitala system så att eleverna vet hur de ligger till i kurserna.

Betyg utfärdas inte enligt författningarnas krav

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte ser till att betyg beslutas i enlighet med författningarnas krav. I utredningen framkommer att skolans betygs katalog innehåller justeringar som inte är förenliga med författningarna. Av skolans betygs katalog framgår att två elevers betyg har justerats utan att signeras. Utredningen visar vidare att när justeringar sker i betygs katalog anges inte om det är fråga om rättelse eller ändring.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Av skollagen framgår vidare att om den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2013:123) framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Det ska ske med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen. Av 8 § 5 punkten i föreskrifterna om betygs katalog framgår att en betygs katalog bland annat ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. Av 15 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog framgår att rättelser och ändringar ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det

gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog. I betygskatalog, som upprättades i samband med senaste betygssättningen våren 2018, finns två dokument som inte är signerade. I det ena osignerade dokumentet har elevens betyg justerats från F till E och ordet "prövning" står bredvid det nya betyget. I det andra osignerade dokumentet är elevens betyg justerat från D till C och det saknas notering om skälet till justeringen av betyget.

Rektorn uppger i intervju att hen inte känner till att det skett justeringar i betygskatalogen och inte heller att dessa betygskataloger inte är signerade.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kungsbacka inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Praktiska Kungsbacka inte är utformad så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Utredningen visar att det finns elever som känner sig otrygga i skolan. Även om personal uppger att det finns en hög vuxennärvaro på skolan visar utredningen att detta inte är tillräckligt för att säkerställa elevernas trygghet och att skolan inte i övrigt vidtar några konkreta åtgärder för att skapa en trygg miljö för eleverna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

Skolinspektionens utredning

Elever i år 3 uppger att de inte är trygga på lektionerna. Elever berättar att det finns elever som slåss, bråkar och hotar andra elever under lektionstid. Andra elever uppger att det finns elever som är hotfulla och stökiga både på yrkeslektioner och på lektioner i gymnasiegemensamma ämnen. Elever uppger att det finns elever som hotar att de ska slå ner andra elever efter skolan. Vissa elever skapar kaos på lektionerna, säger elever. De elever som hotar med att slåss menar allvar, säger elever. Elever säger att lärarna försöker säga till de elever som skapar otrygghet men att ingenting händer och att det inte hjälper. Elever uppger i intervju att det verkar som att lärarna gett upp att säga till för att tillsägelse inte hjälper. Lärare vet att elever är otrygga på lektionstid eftersom de ser vad som händer på lektionerna säger elever. Elever säger att de pratat med sina

lärare om att de är otrygga under lektionstid. Skolan har satt in en extra resursperson på några lektioner, men några andra insatser för att skolan ska vara trygg för eleverna har skolan inte gjort, säger elever. Vidare säger elever att elevhälsan inte har varit ute i klasserna och pratat med eleverna om trygghet. Enligt elever har de vid ett tillfälle föregående termin blivit tillfrågade i helklass om hur eleverna känner sig i skolan. En elev säger att när man får en sådan fråga i helklass vågar man inte säga något för att man blir rädd för vad som kan hända efter skolan.

Lärare säger att ett av skolans viktigaste utvecklingsområde är trygghet. Vidare uppger lärare att det under höstterminen inte satts in några särskilda åtgärder för att stärka elevernas trygghet eftersom de inte sett behovet av sådana insatser. Lärare uppger att de samtalar med eleverna om relationer allmänt med inte specifikt i syfte att stärka tryggheten på skolan.

Rektorn uppger i intervju att skolan under höstterminen har genomfört en enkät som gått ut till skolans samtliga elever. I enkäten ställdes frågor kring elevernas upplevda trygghet. Svaren från elevenkäten har inte sammanställts än, säger rektorn. Vidare säger rektorn att skolans personal jobbar nära eleverna. Rektorn säger att de utöver elevenkäten och att skolans personal jobbar nära eleverna inte har gjorts några andra insatser på skolan för att stärka tryggheten för skolans elever.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kungsbacka inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristen.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid Praktiska Kungsbacka inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Utredningen visar att det arbete som elevhälsans kompetenser genomför främst är åtgärdande och sker på individnivå. Vidare visar utredningen att skolpsykolog inte har deltagit i elevhälsans arbete under höstterminen 2018.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för eleverna i bland annat gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till

personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade elever säger att elevhälsan har förbjudit energidrycker på skolan. Utöver detta känner eleverna inte till något hälsofrämjande arbete som elevhälsan drivit eller att någon från elevhälsan under läsåret deltagit i undervisningen. Vidare uppger eleverna att elevhälsan inte medverkat i de värdegrundsdagar som skolan haft tidigare läsår. Intervjuade elever säger att varken elevhälsan, eller någon annan på skolan, hållit i någon förebyggande insats gällande rökning.

I intervju uppger lärare att elevhälsan inte jobbar på gruppnivå med åtgärder som är förebyggande och hälsofrämjande. De säger att elevhälsan mest jobbar med åtgärdande insatser på individnivå. Vidare uppger lärare att det finns ett stort behov av förebyggande insatser hos eleverna. Det skulle behövas mer tid för både kurator och specialpedagog för att täcka elevernas behov av förebyggande och hälsofrämjande insatser, säger intervjuade lärare. Elever i år 3 har svårt att träffa elevhälsans personal eftersom exempelvis skolsköterskan endast är på skolan den dag i veckan då eleverna är på APL, säger lärare. Intervjuade lärare säger vidare att elevhälsan borde presentera sig för eleverna och också vara med i undervisningen ibland. Lärare säger att det finns ett anvisat område på skolan där eleverna tillåts röka. Lärare säger att elevhälsan inte arbetat med några förebyggande och hälsofrämjande insatser med eleverna om skador och effekter av rökning.

I intervju med elevhälsans personal uppger de att skolan har tillgång till skolpsykolog ett visst antal timmar. Dessa timmar har tidigare år använts till en personalföreläsning av skolpsykologen men ingen sådan föreläsning har skett under innevarande termin. Elevhälsan uppger att skolpsykologen inte har deltagit i elevhälsans arbete någon gång under höstterminen. På frågan om skolans elevhälsa arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande svarar skolsköterskan att det mesta av hens tid går åt till skolsköterskans basprogram och sen hinner hen inte med mer. Specialpedagogen säger att det mesta av hens tid går åt till individärenden eftersom det, sedan tidigare finns många pågående ärenden. Vidare säger specialpedagogen att tanken är att specialpedagogen ska vara med i undervisningen som en resurs för både lärare och elever men att det arbetet inte kommit igång än. Kurator säger att huvuddelen av hens arbetstid går åt till individärenden och att de timmar som kuratorn jobbar på skolan inte räcker för att också arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Kurator uppger att elevhälsan under våren 2019 kommer att arbeta mer på gruppnivå med förebyggande arbete.

Rektorn uppger i intervju att skolan har tillgång till en skolpsykolog som kan anlitas vid behov. Rektorn säger att skolpsykologen inte anlits till några insatser alls under pågående termin. Skolpsykolog har inte, berättar rektorn, varit med i elevhälsans arbete och inte heller medverkat i elevhälsans möten under höstterminen. Rektorn uppger vidare att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande men att hen vill att de ska göra det framöver. Rektorn kan inte ge några exempel på förebyggande eller hälsofrämjande insatser som elevhälsan gjort under hösten. Rektorn

säger att hen planerar för ett hälsofrämjande arbete på gruppnivå med elever och elevhälsa. Detta arbete har inte förankrats hos elevhälsan än enligt rektorn. Vidare säger rektorn att hen inte gett elevhälsan i uppdrag att vara ute i klasserna och exempelvis hålla i lektionspass, gruppaktiviteter eller föreläsa för eleverna. Elevhälsan har inte heller fått i uppdrag av rektorn att föreläsa för eller handleda lärare, säger rektorn. Rektorn säger att enligt skolans regler är rökning inte tillåtet på skolans område. Rektorn säger dock att det finns en angiven plats ("rökruta") på skolans område där skolan tillåter elever att röka. Rektorn säger att det finns lärare på skolan som använde rökrutan för att röka samtidigt som det finns elever där (vilket även observeras av Skolinspektionens utredare vid tillsynsbesöket). Skolan har inte gjort några övergripande insatser mot rökning, säger rektorn. Rektorn säger också att elevhälsan inte gjort några insatser kring att informera om de skadliga effekterna med rökning eller insatser för att få elever att sluta röka.

Skolbiblioteket används inte i undervisningen

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Utredningen visar att skolans bibliotek inte används i undervisningen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen och för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens.

Skolinspektionens utredning

I intervju säger elever att de inte lånar böcker i skolans bibliotek. Elever uppger vidare att skolbiblioteket inte används i undervisningen. Några elever säger att det utbud som finns i skolbiblioteket inte är intressant för dem. Andra elever säger att de inte vet vad som finns i skolbiblioteket och att ingen på skolan har frågat eleverna om vilka böcker de skulle vilja att det fanns i skolbiblioteket. Vidare uppger elever att ingen av skolans lärare tagit med eleverna till skolbiblioteket för att visa hur ett bibliotek fungerar eller för att visa eleverna vad som finns i där. De säger också att lärarna inte anvisat de till något annat bibliotek.

Lärare säger i intervju att de inte använder skolbiblioteket i undervisningen. På frågan varför lärarna inte använder skolbiblioteket i undervisningen svarar lärare att anledningen är att det finns elever som inte tycker om att läsa. Vidare säger lärare att de inte går med eleverna till något annat bibliotek för att visa hur man söker information på ett bibliotek eller för att visa vad som finns på ett bibliotek.

I intervju uppger rektorn att skolbiblioteket inte används så mycket i undervisningen och att det är ett utvecklingsområde. Rektorn säger att skolbiblioteket används som

lektionssal ibland. Vidare uppger rektorn att eleverna inte går med sina lärare till något annat bibliotek i undervisningen och att rektorn inte heller gett lärarna något sådant uppdrag.

Skolan har inte tillgång till ändamålsenlig anläggningsyta

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det för vissa elever vid Kungsbacka Praktiska inte finns tillgång till den utrustning som behövs för att syftet med deras utbildning ska kunna uppfyllas. Skolinspektionen konstaterar i detta beslut att undervisningen inte utgår från ämnesplanerna i alla yrkeskurser eftersom eleverna i vissa kurser, varken på skolan eller på APL, ges undervisning i alla moment som kursen omfattar (se bedömningsområde Undervisning och lärande). Utredningen visar att skälet till detta är att det på skolan saknas utrustning som ger eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet möjlighet att göra obligatoriska moment inom anläggning. Utredningen visar vidare att eleverna inte heller har tillgång APL-platser där dessa obligatoriska moment kan genomföras.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Enligt ämnesplan för bygg- och anläggning ska undervisningen i ämnet bygg och anläggning syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om yrken inom anläggning, husbyggnad, måleri och plåtslageri samt om olika specialyrken. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla grundläggande färdigheter i anläggning, husbyggnad, måleri och plåtslageri samt förståelse av arbetet inom bygg- och anläggningsbranschen.

Skolinspektionens utredning

I intervju säger elever att de inte fått arbeta med moment inom anläggning varken på skolan eller under APL i kurserna bygg- och anläggning 1 och 2. Eleverna uppger att de inte har fått träna anläggning alls i dessa kurser men ändå har blivit betygsatta på dessa kurser.

Lärare uppger i intervju att det på skolan saknas en plats där eleverna kan träna på anläggning vilket är obligatoriska moment inom kurserna bygg- och anläggning 1 och 2. Lärare uppger att det inte finns någon plats på skolan för att genomföra alla obligatoriska moment i kurserna. Vidare uppger lärare att eleverna inte har tillgång till någon APL-plats där de kan träna på anläggning på ett sådant sätt som täcker alla obligatoriska moment i kurserna bygg- och anläggning 1 och 2.

Rektorn säger i intervju att det är nytt för hen att det, varken på skolan eller på APL-platser, finns någon anläggningsyta där eleverna ges möjlighet att genomföra alla moment i kurserna bygg- och anläggning 1 och 2. Rektorn säger, att eftersom hen är ny på sin tjänst, känner hen inte till att elever föregående termin blivit betygsatta med

godkända betyg i de två aktuella kurserna trots att eleverna inte genomfört samtliga moment som ingår i dessa kurser.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kungsbacka inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare
Signerat av: Inger Börjesson

X Linda Lantz

Föredragande
Signerat av: Linda Lantz

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Praktiska Kungsbacka

Fakta om Praktiska Kungsbacka

Skolinspektionen genomför under läsåret 2018/2019 tillsyn av Praktiska Sverige AB. Praktiska Kungsbacka besöktes av Skolinspektionen mellan den 20 och den 22 november 2018.

Praktiska Kungsbacka drivs av den enskilda huvudmannen Skolenheten har enligt rektors redogörelse 110 inskrivna elever vid tillsynstillfället och anordnar utbildning i nationella yrkesprogram och introduktionsprogram. Vid tillsynen går 76 elever på nationella yrkesprogram (barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, handel- och administrationsprogrammet, hantverksprogrammet, naturbruksprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet) och 34 elever går introduktionsprogram (programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion). Samtliga elever på de nationella yrkesprogrammen läser utbildningen som gymnasial lärlingsutbildning enligt uppgift från rektorn. Skolan leds av en rektor.

Måluppfyllelse

Skolverkets databas för statistik (SIRIS) visar att läsåret 2017/2018 var andelen avgångselever som erhöll en gymnasieexamen inom tre år 76,5 procent på skolenheten. Samma år var andelen avgångselever på skolenheten med gymnasieexamen (betygsatta i minst 2500 poäng) totalt 85,7 procent. Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever på skolans samtliga nationella program läsåret 2017/2018 var 12,5 vilket är ett något högre resultat än tidigare år. Sett över en treårsperiod har den genomsnittliga betygspoängen för skolans avgångselever från nationella program ökat.

Skolverkets databas SIRIS visar även relationen mellan elevernas betyg på nationella ämnesprov och elevers slutbetyg i olika kurser. Vid senast genomförda nationella prov och betygssättning (våren 2018) fick 76,7 % av skolans elever högre slutbetyg i kursen matematik 1a i jämförelse med det betyg eleverna fick på det nationella ämnesprovet i samma kurs. I kursen svenska 1 har 38,5 % av skolans elever högre slutbetyg i kursen i jämförelse med provbetyget.